



ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 'Ε3'

Ηλεκτρονικές Πληρωμές: Προβλήματα και Προοπτικές

Δ. Γεωργόπουλος
Διευθυντής Εναλλακτικών Δικτύων
NovaBank

Η ομάδα Εργασίας Ε3

- Συντονιστές
 - Δ. Γεωργόπουλος, Διευθυντής Εναλλακτικών Δικτύων, NovaBank
 - Α. Πουλυμενάκου, Επ. Καθηγήτρια, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Rapporteurs
 - Ε. Πρασοπούλου, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
 - Α. Νίκας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κίνητρα διαβούλευσης

- Στην Ελλάδα το ηλεκτρονικό επιχειρείν σταδιακά κερδίζει έδαφος. Η εξάπλωση του διερευνάται συστηματικά
 - **Απουσία συστηματικής αποτίμησης των συστημάτων ηλεκτρονικών πληρωμών στην Ελλάδα**
- Στην Ελλάδα, τα περισσότερα σχήματα ηλεκτρονικών πληρωμών αφορούν την εκκαθάριση συναλλαγών μέσω πιστωτικών καρτών. Δεν έχουν ακόμα εμφανιστεί τεχνολογικά πιο εξελιγμένα συστήματα
 - **Ανάγκη διερεύνησης των παραγόντων που σχετίζονται με την ανάπτυξη και υιοθέτηση τους από τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις**

Μέθοδος Εργασίας

- Αναδραστικό μοντέλο διαβούλευσης
 - Βιβλιογραφική διερεύνηση του φαινομένου
 - Διαβουλεύσεις και προσωπικές συνεντεύξεις
- Διαμόρφωση προτάσεων για πολιτεία, επιχειρήσεις

Βασικοί άξονες διαβούλευσης

- Τεχνολογικές εξελίξεις:
 - διαθέσιμες τεχνολογικές λύσεις, θέματα ασφάλειας, αξιοπιστίας και προστασίας δεδομένων
- Κοινωνικοί προβληματισμοί:
 - αποδοχής των ηλεκτρονικών πληρωμών από την κοινωνία
- Νομικό πλαίσιο:
 - νομικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές πληρωμές σε Ε.Ε. και Ελλάδα

Ηλεκτρονικές Πληρωμές: Ορισμός

- Ηλεκτρονικές πληρωμές: κάθε πληρωμή προς τις επιχειρήσεις, τις τράπεζες ή τις δημόσιες υπηρεσίες από πολίτες ή επιχειρήσεις οι οποίες εκτελούνται με τη μεσολάβηση ενός τηλεπικοινωνιακού ή ηλεκτρονικού δικτύου με χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας
- Χαρακτηριστικά ηλεκτρονικών πληρωμών
 - Πραγματοποιούνται από τον ίδιο τον πληρωτή (ιδιώτης ή επιχείρηση)
 - Η πληρωμή γίνεται εξ αποστάσεως και δεν περιλαμβάνει μετρητά
 - Συμπεριλαμβάνεται η μεταφορά πληροφοριών για τους λογαριασμούς των συναλλασσομένων
 - Συμπεριλαμβάνονται τα τεχνολογικά μέσα ή κανάλια διανομής για την πραγματοποίηση της συναλλαγής

Συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών

- Πιστωτικές κάρτες (π.χ. VISA, MasterCard)
- Έξυπνες κάρτες (Smart Cards π.χ. Interpay's Chipnick)
- Μεταφορά ποσών επί πιστώσει
- Ηλεκτρονικοί λογαριασμοί πληρωμών (π.χ. PayPal)
- Χρεωστικές κάρτες
- Ηλεκτρονικές επιταγές
- Προπληρωμένες κάρτες αποθηκευμένης αξίας (π.χ. Paysafecard)
- Απευθείας πληρωμές μεταξύ ομοτίμων (Ηλ. Δημοπρασίες)
- Κινητές ηλεκτρονικές πληρωμές (π.χ. Mobile wallets, Mobile payments accounts - Paybox)

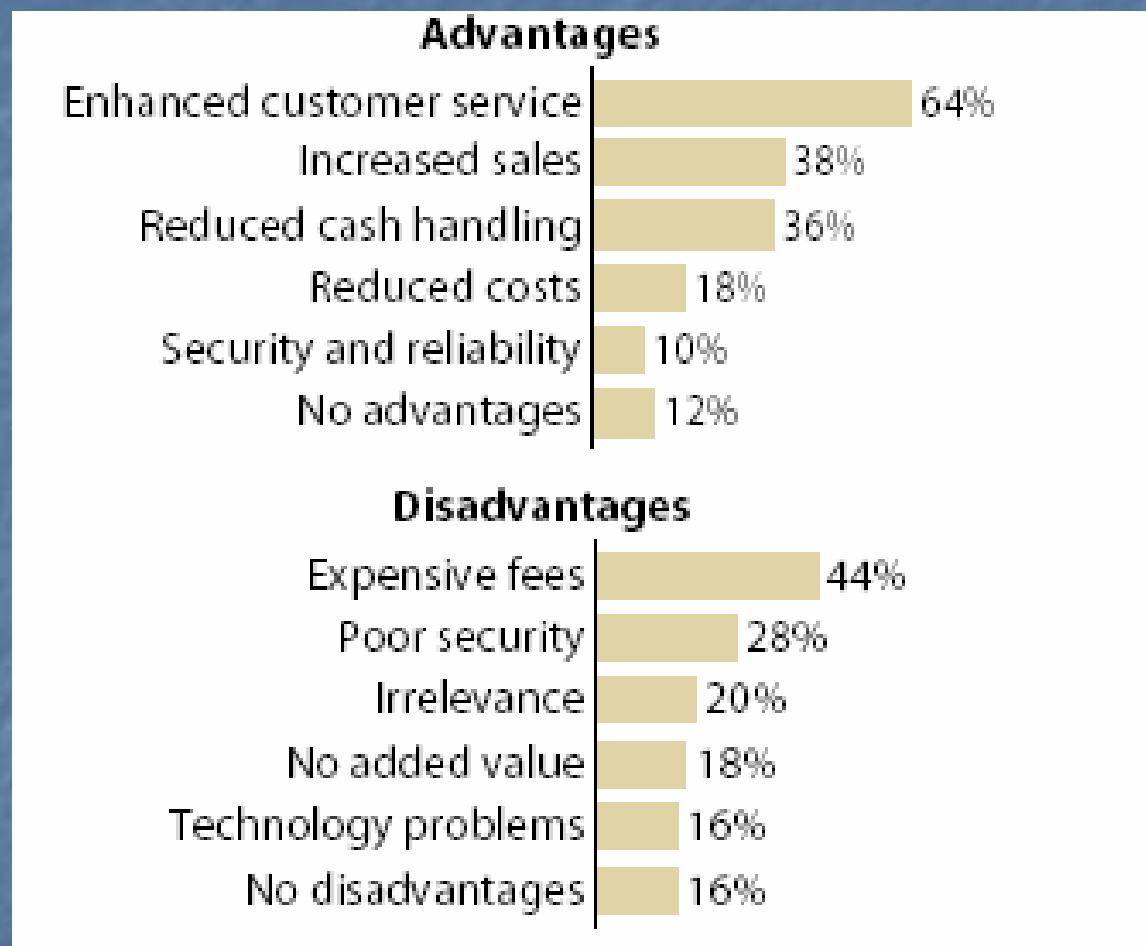
Ταξινόμηση συστημάτων ηλεκτρονικών πληρωμών

	Συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών	Υπόθεμα	
		Γραμμάτιο	Λογαριασμός
«Παραδοσιακά» συστήματα προσαρμο- σμένα στο Διαδίκτυο	Πιστωτικές Κάρτες		X
	Μεταφορά ποσών επί πιστώσει		X
	Πάγιες εντολές		X
	Χρεωστικές Κάρτες		X
	Ηλεκτρονικές επιταγές		X
Νέα συστήματα για χρήση στο Διαδίκτυο	Ηλεκτρονικό χρήμα	X	
	Πληρωμές μεταξύ ομότιμων		X
	Προπληρωμένες κάρτες	X	

Οφέλη από τη χρήση Ηλεκτρονικών Πληρωμών



Έρευνα για Ηλεκτρονικές Πληρωμές



50 European Retailers, Source: Forrester Research

Ηλεκτρονικές Πληρωμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση

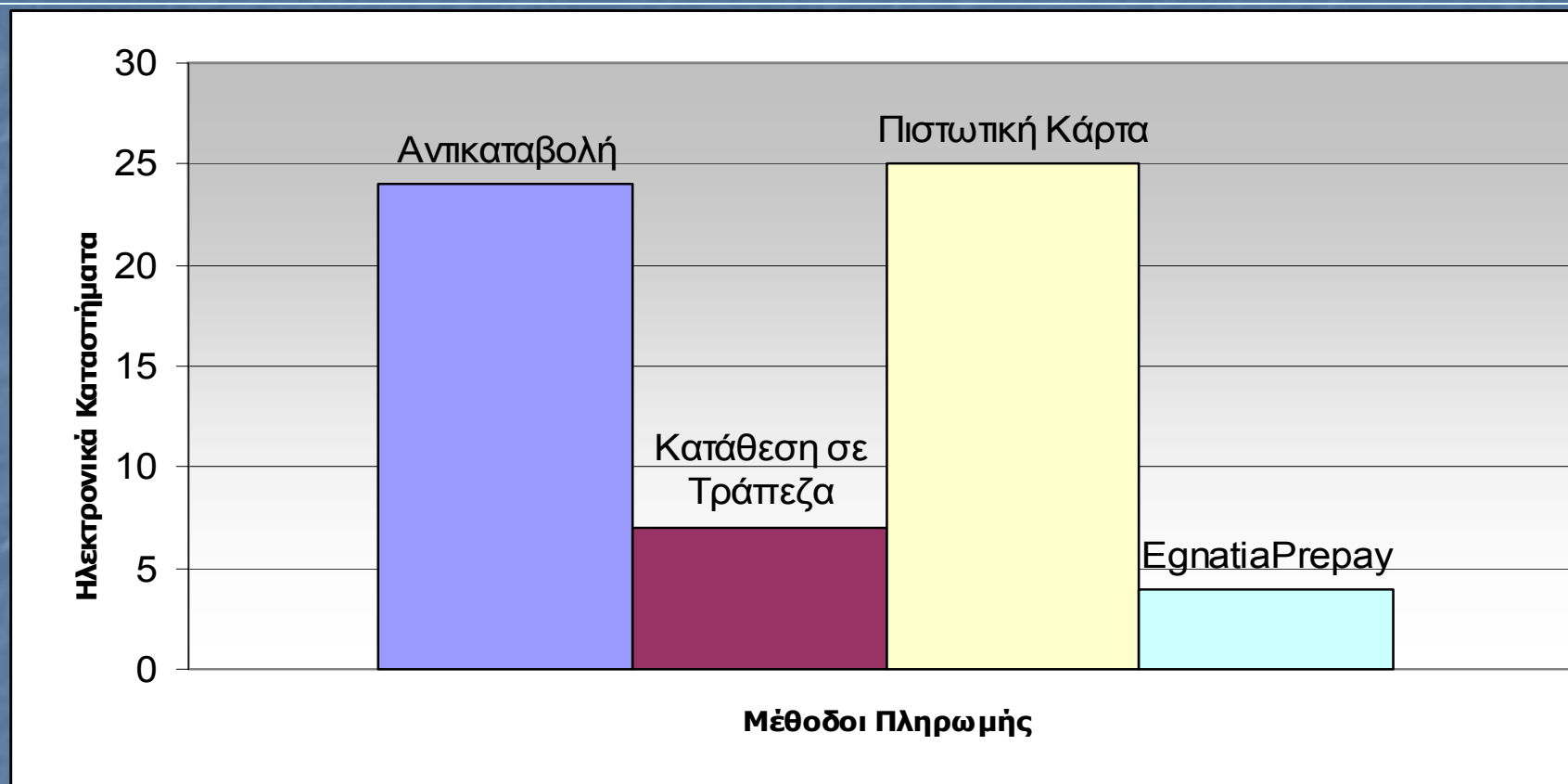
- Στην Ε.Ε. έχει αναπτυχθεί μια πληθώρα συστημάτων ηλεκτρονικών πληρωμών
- Από τα 60 ενεργά συστήματα μόνο 1 έχει καταφέρει να αποκτήσει κρίσιμη μάζα καταναλωτών
- Τα περισσότερα συστήματα οδεύουν προς την αποτυχία. Οι λόγοι είναι:
 - Το ενδιαφέρον για ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι περιορισμένο
 - Η έλλειψη κοινού νομοθετικού πλαισίου εμποδίζει την διασυνοριακή χρήση
 - Το ύψος των επενδύσεων και το μεγάλο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την απόκτηση «κρίσιμης μάζας» χρηστών

Ηλεκτρονικά καταστήματα: Ισχύουσες μέθοδοι πληρωμής

Οι βασικές μέθοδοι πληρωμής που προσφέρονται στους Έλληνες καταναλωτές είναι:

- Πληρωμές μέσω αντικαταβολής
- Πληρωμές μέσω πιστωτικής κάρτας
- Πληρωμές μέσω κατάθεσης σε τράπεζα
- Πληρωμές μέσω προπληρωμένων καρτών

Διαθέσιμες μέθοδοι πληρωμών στα Ελληνικά καταστήματα



Η Τράπεζα Αττικής ακολουθεί διαφορετική στρατηγική προώθησης της κάρτας που δεν στηρίζεται στη συνεργασία με συγκεκριμένα καταστήματα ούτε στην αποκλειστική χρήση στο Διαδίκτυο αλλά στην ελεύθερη χρήση της τόσο στο φυσικό όσο και στον εικονικό κόσμο. Επομένως η μεθοδολογία της έρευνας δεν επιτρέπει την αποτίμηση της χρήσης της Attica Gift Card VISA

Καινοτομικά συστήματα πληρωμών στην Ελλάδα

- Στην Ελλάδα, τα συστήματα πληρωμών που βασίζονται σε καινοτομικότερες τεχνολογίες δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα
- Οι κάρτες προπληρωμένης αξίας έχουν μικρό μερίδιο αγοράς έναντι των πιστωτικών καρτών
- Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα υπάρχουν τα εξής καινοτομικά συστήματα:
 - Egnatia Prepay
 - Attica Gift Card Visa
 - Χρυσή Ευκαιρία Ezpay
- Οι τράπεζες επανεξετάζουν τα μέχρι σήμερα δεδομένα και αρκετές ετοιμάζονται να δραστηριοποιηθούν στο χώρο αυτό

Εμπόδια στην εξάπλωση των ηλεκτρονικών πληρωμών στην Ελλάδα (I)

- Διαρθρωτικά προβλήματα της Τραπεζικής αγοράς: απουσία μίας ομογενοποιημένης και ενιαίας τεχνολογικής υποδομής και προτύπων συναλλαγής
- Περιορισμένη διείσδυση του διαδικτύου σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Καταναλωτική κουλτούρα του Έλληνα καταναλωτή
- Πώληση μικρής ομάδας καταναλωτικών αγαθών, καθυστερημένη ανανέωση αγαθών (PCs, βιβλία, CDs, DVDs)

Εμπόδια στην εξάπλωση των ηλεκτρονικών πληρωμών στην Ελλάδα (II)

- Αδυναμία επίτευξης κρίσιμης μάζας καταναλωτών που θα προσελκύσει περαιτέρω επενδύσεις
- Ύπαρξη συναλλακτικών ηθών που δυσκολεύουν την ψηφιοποίησή τους. (π.χ. χρήση επιταγών)
- Υψηλό ακόμα κόστος συναλλαγών εξαιτίας της μη υιοθέτησης κοινών προτύπων και συστημάτων
- Μικρό έως ασήμαντο το οικονομικό όφελος (π.χ. έκπτωση στις τελικές τιμές των αγαθών) για τον καταναλωτή ή/και επιχείρηση

Προτάσεις ΟΕ 3 προς την Πολιτεία

- Διεκπεραίωση περισσότερων συναλλαγών με το δημόσιο μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων
- Παροχή κινήτρων προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις (π.χ. έκπτωση σε υπηρεσίες, χρόνος διεκπεραίωσης)
- Ενημέρωση και εκπαίδευση των καταναλωτών (κυρίως προσέγγιση νέων ηλικιακών ομάδων)
- Ταχύτερη υιοθέτηση νομοθετημάτων
- Ομαλοποίηση και εκσυγχρονισμός των συναλλακτικών ηθών
- Προβολή της σημασίας που έχει δοθεί στην ασφάλεια των συστημάτων

Προτάσεις ΟΕ 3 προς Τράπεζες και Επιχειρήσεις

- Ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού
- Παροχή ουσιαστικών κινήτρων στους πελάτες τους
- Συνεργασία με φορείς της πολιτείας για την από κοινού ανάληψη πρωτοβουλιών
- Ενίσχυση του ρόλου της ΔΙΑΣ, καθώς έτσι μπορεί να δοθεί η ευκαιρία για γρηγορότερη ανάπτυξη και διάδοση συστημάτων πληρωμών

Συνδυασμός Ρόλων

Πολιτική προώθησης

Ηλ. Πληρωμών &

Θεσμικό Πλαίσιο

**Ανάπτυξη &
εκμετάλλευση
αποτελεσματικών
λύσεων για τον
Πολίτη και
την Επιχείρηση**

Τεχνολογικές
Υποδομές

Ευελιξία /
Καινοτομία /
Ενημέρωση